

Bolygók

Vénusz - 1988/89

Megfigyelő	Rajz	Egyéb	Műszer
Babcsán Gábor (Budapest)	5		6,3 L, 8 L, 16 T
Iskum József (Budapest)	2	F	10 L
Kocsis Antal (Balatonkenese)	1		7,5 L
Magyar Viktória (Budapest)	1		10 L
Mizsér Csaba (Budapest)	4	F	7 L
Orha Zoltán (Budapest)	3		11 T
Teichner Szilárd (Budapest)	3		10 L
Vimládi László (Balatonkenese)	1		5 L

Összesen 8 megfigyelő 20 észlelést végzett.

Az első észlelés: 1988. július 5. (Mizsér), az utolsó (beérkezett) október 27. (Babcsán)... A három pont nem véletlenül szerepel az utolsónak beérkezett megfigyelési időpont után. Sajnos a későbbi időpontokban végzett megfigyeléseit senki sem küldte be. Többen szóban közölték, hogy észlelték a bolygót szabad szemmel és távcsővel is, de nem volt kedvük lerajzolni, illetve feljegyezni a megfigyelési adatokat...

A Vénuszt vagy a kora hajnali égen vagy nappal észlelték. A nyári ráktanyai észlelőtábor résztvevői közül többen nappal is látták a bolygót szabad szemmel.

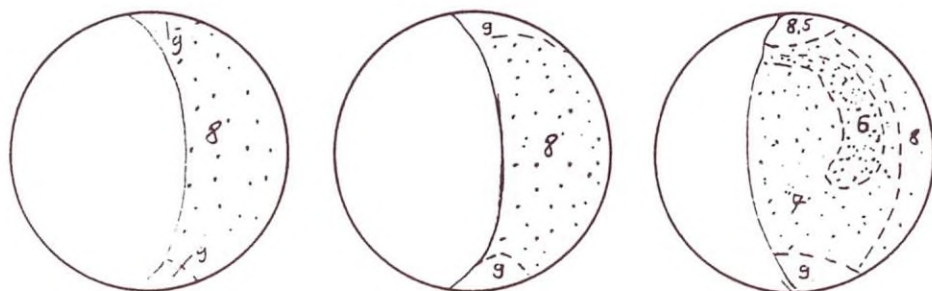
A Vénusz legnagyobb nyugati kitérését (nyugati elongáció) augusztus 22-én érte el 46° távolságra a Naptól. Ezen időponton túl mindössze két (!) megfigyelés érkezett be.

Július 5-én, 7-én és 11-én is jól látható volt egy ovális kontrasztos terület a terminátor északkeleti oldalán (4-5 int.) (Kocsis, Mizsér). 21-én és 25-én, szintén a terminátor keleti peremén, jól látszott egy hosszú, sötét terület. Ez kék és vörös fényben is feltűnő volt (Mizsér). Augusztus 20-án ugyanezen a helyen ismét egy hosszan elnyúló sötétebb (7 int.) terület látszott (Iskum, Orha).

Majd minden megfigyelő feljegyezte, hogy a keleti perem fényesebb, mint a bolygó — látható — többi része.

A hamuszürke fényt — ez elsősorban kis fázisnál látható — Magyar, Mizsér és Teichner is megemlíti. Még 35%-os fázisnál is sejtető volt a nem megvilágított oldal fénylése.

A "szarvak" még augusztus 20-án is jól látszottak. Az északi pólusnál látható — a sötét területre átnyúló rész — "szarv" a délinél nagyobb területűnek tűnt (valamennyi megfigyelő). Az NPC-t többen ragyogónak (10 int.) látták (Babcsán, Iskum, Orha).

Babcsán Gábor rajzai: 1. Aug. 6., 63/420 refr. 105x, fázis= 36% (az északi szarv nagyobb); 2. aug. 11., 63/420 refr. 105x, fázis= 39%; 3. okt. 22. 80/840 refr., fázis= 68% (nagyon feltűnő az NPC).

A szűrővel végzett megfigyelések tapasztalatai: kék szűrő — a ragyogást igen jól csökkentette, a világosabb területeket kiemelte, a fázist kisebbnek mutatta; zöld szűrő: a fázis kisebb, mint normál fényben; vörös szűrő: a ragyogást a legjobban csökkentette, a kontrasztokat növelte, a fázist kisebbnek mutatta; narancssárga szűrő: jól csökkentette a ragyogást, a kontrasztos alakzatokat kiemelte; citromsárga szűrő: a ragyogást csak kis mértékben csökkentette.

Végül tekintsük át a becsült és az előrejelzett fázisértékeket (a zárójeles adatok):

07.15.: 15% (24), 07.21.: 30% (28), 07.23.: 43% (30), 07.25.: 30-35% (32),
07.26.: 28% (32-33), 07.27.: 32% (33), 07.29.: 33% (35), 08.06.: 36% (41),
08.11.: 39% (44), 08.20.: 48% (49), 09.03.: 50% (56), 10.27.: 68% (77).

A megfigyelt fázisadatokból csak annyi következtetés vonható le, hogy a dichotómia hamarabb következett be, mint ahogy azt előre jelezték.

Mire ez a cikk megjelenik, a Vénusz ismét látható lesz a nyugati horizont közelében. Kérünk minden megfigyelőt, hogy — Az észlelő amatőr csillagász kézikönyvében is ismertetett szempontok szerint — lehetőleg minél rendszeresebben figyelje meg ezt az égitestet. (Észlelőlapok a rovatvezetőtől igényelhetők 8 Ft-os bélyeg megküldése ellenében.)

ORHA ZOLTÁN

Binokulár Erdélybe

Egyik szorgalmas romániai észlelőnk, Sajtz András számára szeretnénk egy könnyű 10x50-es binokulárt juttatni. Az Újfalun élő amatőr tolokocsiból észlel, ezért nem tud súlyosabb műszereket használni. Tudjuk, hogy mindenkinek szűkösek az anyagi lehetőségei, mégis arra kérjük olvasóinkat, hogy lehetőségeik szerint segítse hozzá egyik legaktívabb észlelőnköt egy könnyű binokulárhoz. Eddig John Griesé és Zalezsák Tamás 1000-1000 Ft-tal járult hozzá a célkitűzéshez. Mindazok, akik segíteni szeretnének, Zalezsák Tamás címére írjanak (7632 Pécs, Erika u. 1.).